

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

PRĘŻYNKA

1. Nazwa

BUDYNEK MIESZKALNO - GOSPODARCZY

2. Czas powstania

k. XIX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym



4. Adres

nr 18a

dz. nr 285

5. Przynależność administracyjna

Województwo **OPOLSKIE**

Powiat **PRUDNICKI**

Gmina **LUBRZA**

6. Formy ochrony

Nr rejestru zabytków:

MPZP:

8. Historia, opis i wartości

Miejscowość wzmiankowana po raz pierwszy w 1233 roku pod nazwą PRAMSIN MINOR. Niewielka wieś licząca mniej niż 20 kmieci i zagrodników, rozwijała się bardzo powoli. Dopiero około XVI- XVII wieku, w okresie rozwoju gospodarki feudalnej, powstał we wsi folwark wraz z pałacem. Prężynka lokowana była na regularnym układzie ulicówki z układem pól niwowlanowym. Genetyczne siedlisko wsi znajduje się w północnej części jej dzisiejszego układu, tu zabudowa sytuowana była regularnie po obu stronach wiejskiej ulicy, a jej układ na parcelach był jednorodny. Taki typ reprezentuje zagroda nr 18 i 18a, gdzie obecne budynki powstały pod koniec XIX w., budynek nr 18a to prawdopodobnie dawny wycug.

Budynek mieszkalno – gospodarczy usytuowany jest szczytem do ulicy. Jest to obiekt murowany, tynkowany, dwukondygnacyjny, kryty dachem dwuspadowym z dachówką karpiówką, o jednej wysokości kalenicy nad częścią mieszkalną i gospodarczą. Elewacja frontowa domu dwuosiowa, z dekoracją tynkarską (gzymsy). Część gospodarcza z funkcją inwentarską o charakterystycznej dekoracji z ceglany wystrojem elewacji w parterze i wykończeniem ceramicznym otworów na piętrze. Otwory okienne części mieszkalnej z zachowaną stolarką z okresu budowy, w szczycie w partii dachu dwa mniejsze okienka, nad nimi niewielki półkolisty otwór.

Budynek jest cennym elementem historycznej zabudowy wsi, posiada czytelne i dobrze zachowane wartości naukowe i historyczne.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Techniczny stan zachowania mierny. Obiekt częściowo użytkowany, brak remontów pogłębia typowe starzenie się materiałów, szczególnie postępują uszkodzenia i ubytki tynków.

Wskazane użytkowanie obiektu i remont budynku lub przynajmniej bieżące monitorowanie stanu technicznego w celu niepogarszania zachowania substancji budynku. W przypadku remontu utrzymanie elementów charakterystycznych domu: bryły, dachówki w kolorze ceglącym, utrzymanie naturalnej kolorystyki tynków (kolor tynku, bielenie elewacji), formy stolarki okiennej, tynkowego detalu części mieszkalnej i ceglanego detalu części gospodarczej.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Iwona Solisz

listopad 2020r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków